

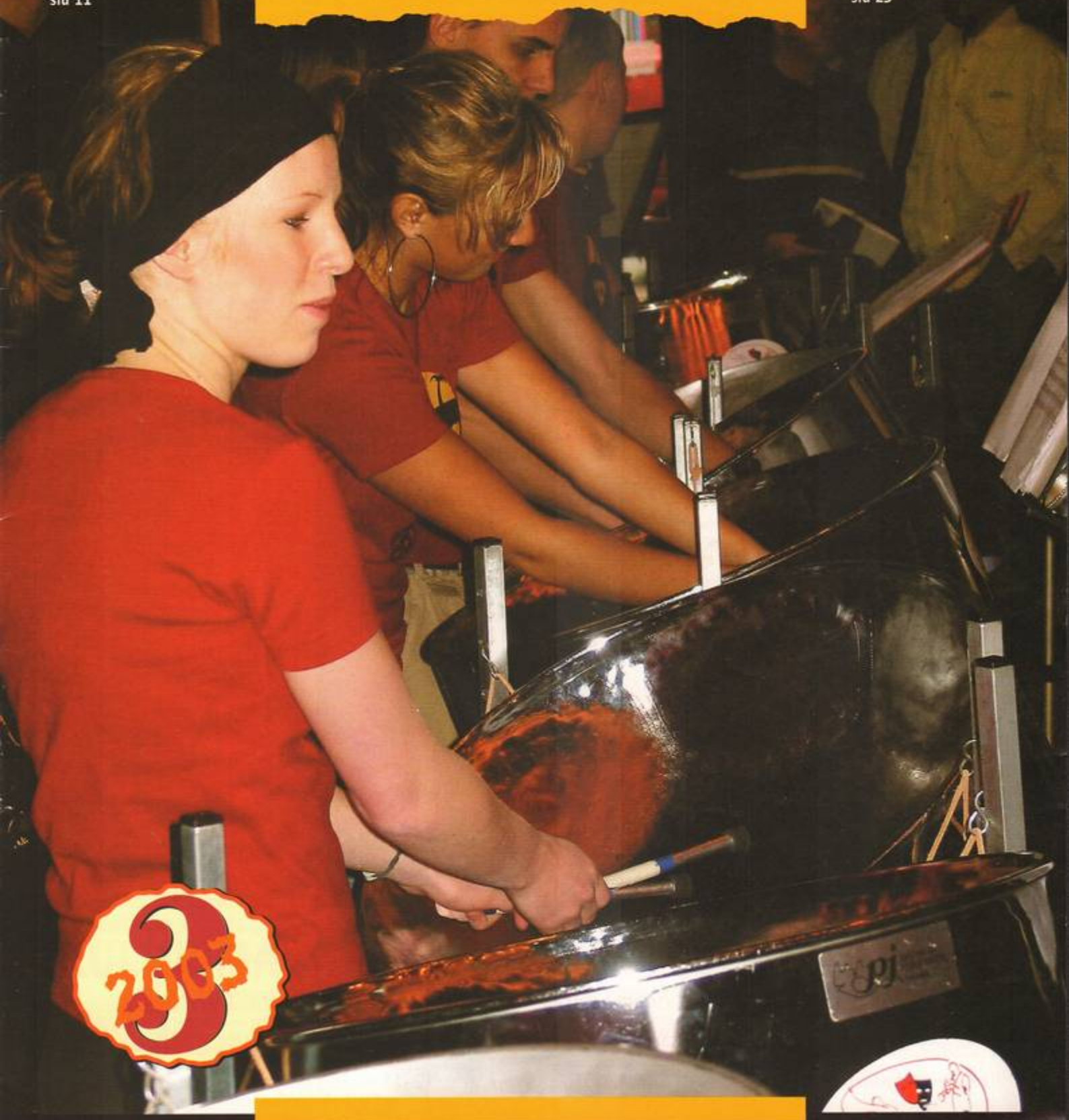
- Musikalisk mångfald samlar sid 4
- Politiker i kreativ skolmiljö sid 8
- Ny förening förener sid 11

Kultur Nr 3 Maj 2003

SMÖCKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- Angelägen rikskonferens sid 12
- Evtigt populär musik sid 16
- I Ale Möllers värld sid 23

Två steg framåt och ett tillbaka

Det är en inte helt spikrak väg att gå när man jobbar med skolutveckling. SMoK:s skolutvecklingsprojekt Kreativ skolmiljö har pågått sedan år 2000 och med stor framgång för deltagarna. Elva kommuner har vänt och vridit på frågan om klokskapen i att samarbeta mellan musik- och kulturskola och grundskola. Idag säger sig ingen av de 22 skolorna vilja gå tillbaka till det som var före projektstarten – alla vill fortsätta utveckla i samverkan. Några av framgångsfaktorerna i projektet kan vara att deltagarna faktiskt har avsatt tid, och tid över tid. Tid för reflektion, tid för att experimentera och tid för att utmana.

Andra faktorer kan vara att skolledarna har varit aktiva under hela resan och inte enbart som passagerare i båten. I Kreativ skolmiljö har de agerat styrmän och själva anpassat programmen efter de lokala projektens olika utveckling, alltså till rådande realitet.

En av de viktigaste faktorerna för ens egen lust och vilja till utveckling tror jag själv ändå är att få möjligheten att i perioder befinna sig i det kraftfält av stimuli som uppstår när så många kreativa människor samlas utanför sin skolvardag. Att lämna dagsdramatiken hemmavid för att under några intensiva dygn enbart fokusera på utvecklingsfrågor, det är väl använd tid. Kreativ skolmiljö har jobbat just så med återkommande lustfyllda seminarier mellan perioder av tillämpning i hemmamiljön.

Vid ingången av år 2003 öppnades en möjlighet till att med SMoK-projektets erfarenheter kring samverkan om lärande i estetiska miljöer, gå ännu ett steg och tillsammans med den nya Myndigheten för skolutveckling, fördjupa kunskaperna i estetiska läroprocesser. Den möjligheten skrevs nämligen in i myndighetens regleringsbrev från Utbildningsdepartementet. Dessvärre drabbas samma myndighet, enligt generaldirektör Mats Ekholm, av ett sparbetning sex veckor efter att den sett dagens ljus i mars månad detta år.

Nu, i skrivande stund, väntas ett nytt regleringsbrev till skolutvecklingsmyndigheten utifrån nya ekonomiska ramar. Om SMoK än en gång finns med i detta brev är det ett kvitto på att den politiska medvetenheten om god skolutveckling är hög. Samverkan mellan musik- och kulturskola och grundskola är i dag en rörelse som inte så lätt går att stoppa... om inte man bestämmer sig för det förstas.

STEFAN ANDERSSON

INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare.....	2	Ledare ska leda.....	8	Kartlagd kulturskola.....	17
Kort från SMoK.....	3	Redan i mammas mage.....	9	Slagverkarna tävlar.....	18
Många söker samförstånd.....	4	Share Music Sweden.....	11	Jazzen lever.....	20
I möte med politiker.....	6	SMoK:s rikskonferens.....	12-15	Kulturnytt.....	26
Uthålliga musikanter.....	7	Framgångar i Solna.....	16	Porträttet.....	27

KULTURSMOCKAN

DAUS TRYCK & MEDIA
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-22 05 17

ANSVARIG UTGIVARE OCH REDAKTÖR

Stefan Andersson

0660-825 22

stefan.andersson@smok.se

PROJEKTLEDARE/ANNONSER

Jan Dylicki

0660-26 61 05

jan.dylicki@dau.se

Annonsprislista kan laddas ned som pdf-fil från hemsidan www.dau.se

PRENUMERATION

0660-26 61 00

Kultursmockan utkommer med 6 nr/år och är tryckt på godkänt miljövänligt papper. Helårsprenumeration kostar 180 kr.

GRAFISK FORMGIVNING

Johnny Altelind

0660-26 61 31

johnny.altelind@dau.se

REPRO

PRODUKTION

TRYCK

DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE

I DETTA NUMMER

Per Sjöberg

Stefan Andersson

Anders Nordin

Mia Engwall

Stefan Franzén

Gabriella M. Tolén

Olof Wigren

Bengt Karlsson

Monica Karsbrink Lövbom

Tor-Björn Lyrbed

Robert Karlsson

Omslagsfoto:

Tunna fat

Foto: Stefan Andersson

Sveriges Musik- och Kulturskoleråd

Kultursmockan utges av samrådsorganet för Sveriges musik- och kulturskolor, SMoK

Kultursmockan nästa nummer: v. 37.
Manusstopp för annonser: 27 aug.

Tipsa Smockan!

Tel: 0660-825 22

0708-66 03 04

Stefan Andersson

TILLGÄNGLIGHET -en nyckelfråga

- Av Per Sjöberg, Ordförande SMOK -

Svensk kulturpolitik har alltid lyft fram ambitionen att föra ut kulturen till den breda massan utifrån ett rättviseperspektiv. Tillgången till kultur, både som upplevelse och som uttrycksmöjlighet skall, enligt svensk kulturpolitik, vara rättvist fördelad oavsett geografi och sociala förutsättningar.

I 1974 års kulturpolitiska mål skriver man, "Kulturpolitiken skall i ökad utsträckning utformas med hänsyn till eftersatta gruppers erfarenheter och behov".

I de nu gällande kulturpolitiska målen från 1997 återfinns samma målformulering skriven med andra ord, "Kulturpolitiken skall verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande".

Samma ambitioner kan vi också finna i FN:s Barnkonvention artikel 31: "Konventionsstaterna skall respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och skall uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet."

Lägger vi därtill den av kulturdepartementet ny-

ligen utgivna skriften "Dagordning för kultur 2003-2006" med skrivningen, "Vi vill bl.a. verka för att ytterligare förbättra verksamheten i den kommunala musik- och kulturskolan - och stimulera till en bredare rekrytering av elever. Bland annat inleds ett särskilt "modellsamarbete" med ett antal kommuner", torde tillgängligheten som central frågeställning och därtill varandens en utmaning för musik- och kulturskolans utveckling vara bevisad.

SMoK:s rikskonferens som pågick under några intensiva dagar i början av april hade bland annat två inlägg som på ett mycket spännande och konkret sätt belyste två infallsvinklar avseende tillgänglighet:

- Lärjedalens kulturskola presenterade sitt projekt "Internationell musik- och danskola" vars syfte är att erbjuda musikverksamhet utifrån de invandrades barn och ungdomarnas villkor. Lärjedalen utgår från de musikaliska erfarenheter som barnen har med sig från de drygt 20-tal nationer som bor i Lärjedalen. Vad har hänt under projektperioden? Tillgängligheten har ökat dramatiskt. Innan projektet fanns få barn med i skolan som tillhörde den invandrade gruppen - idag

är den gruppen välrepresenterad.

- Share Music visade mycket intressanta och framgångsrika arbetssätt för att få funktionshindrade att delta i musik- och dansverksamhet. Improvisationen på ljusharmonika där en man som är gravt rörelsehindrad med hjälp av huvudrörelser kunde vara med och skapa musik var fantastisk.

SMoK har som en av sina viktigaste roller att stimulera till lokal utveckling. Under dom närmast kommande åren lovar jag en fokusering på frågan om tillgänglighet. SMOK:s paraplyprojekt, "Musik- och kulturskola för ALLA" rymmer projekt som "Musikalisk mångfald" liksom "Funktionshinder - hinder eller möjlighet?", vilka båda är konkreta exempel på påbörjade projekt som med sina olika infallsvinklar tar sin utgångspunkt i tillgänglighetsfrågan. Hur kan vi än mer än idag utveckla våra skolor så att fler stimuleras till och ges möjlighet att delta? Projektet kommer att vara en stor inspirationskälla för lokal utveckling.

Jag menar, som alla förstått av ovanstående, att vi för människornas och kulturens sak, har ett stort ansvar att ta tillgängligheten på största allvar. Det räcker inte med att nå barnen i de värlartade villaområdena, det går inte att hänvisa till att "så har vi alltid gjort" - kulturen är till för alla - vi kan bidra till att den tesen också blir verklighet!

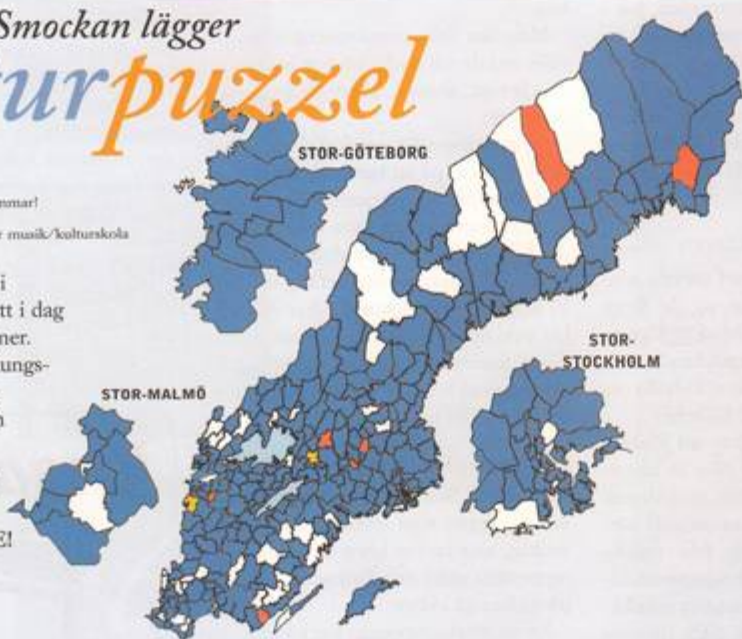
En ny tid fordrar nya lösningar!

Smockan lägger kulturpuzzel

- medlemmar i SMOK
- Senast anslutna medlemmar!
- Kommuner som saknar musik/kulturskola

Antalet medlemmar i SMOK har ökat till att i dag omfatta 240 kommuner. Nya kommuner är Kungälv och Lekeberg. Gå med och lägg din bit till kartan.

SMoK - FÖR ETT STARKARE KULTURSVENRIGE!

Håll tempot uppe...
...kom i stämning!

SEIKO

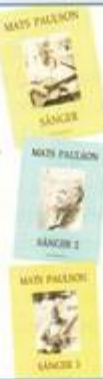
generalagent
javi|musik

Box 5130, S-425 05 VÄSTRA FRÖLUNDA, SWEDEN
tel | 031|693130

PRENUMERERA PÅ SVERIGES HETASTE KULTURMAGASIN

Kultursmockan är tidningen som på kort tid intagit en speciell plats i musik- och kultursverige. Heta intervjuer och intressanta porträtt varvas med spännande reportage om kultur och skola. Prenumerera NU och du får 3 x Mats Paulson, tre nothäften med ett 60-tal av hans mest uppskattade sånger till ett värde av 150 kr. Barfotavisan, Visa vid vindens ängar, Sången om sommaren m.fl.

Prenumerationskupong

Ja, jag vill prenumerera på SMOCKAN, 6 nr/år för 180:- Dessutom får jag 3 x Mats Paulson, tre nothäften med hans mest uppskattade sånger (Värde 150:-) utan kostnad.

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Tel: _____

Du kan även beställa på: Tel 0660-26 61 00. Fax 0660-26 61 11.
www.daus.se

Fränkas ej
DAUS
TRYCK & MEDIA
betalar
portor

Svarspost
Kundnummer 85000402
893 20 Bjästa

Får musiklivet ställa krav på musik- och kulturskolorna?

-SMoK söker finansiering för den musikaliska mångfalden

- Text & foto: Stefan Andersson -

Arbetet kring projektet Musikalisk mångfald som SMoK initierat utifrån rapporten med samma namn, ska leda till ett större utvecklingsarbete. Atminstone är det vad merparten av branschen kring musikliv och musikutbildning önskar sig. Pengar för ett fortsatt genomgripande analys- och konsekvensarbete söks nu från Stiftelsen framtidens kultur.

Efter att rapporten som togs fram under år 2002 visat på hur musikintresserade ungdomar idag alltmer sällan väljer de traditionella orkesterinstrumenten, har i stort sett alla organisationer med ett intresse i ungdomar, musik och framtid, träffats återkommande för att analysera konsekvenserna. Det senaste av möten ägde rum i slutet av mars i Stockholm med SMoK:s ordförande Per Sjöberg som moderator.

SAMLAR MUSIKLIVEN

Rapporten imponerar med att ena musiksvenerna. Här engagerar sig de flesta organisationer livfullt och på ett öppet, reflekterande och självvransakande sätt.

Rapportens resultat kan vi förhålla oss till på två sätt, menar Per Sjöberg:

- Antingen tycker vi inte att förändringen spelar någon roll eller så kan vi gemensamt se på de olika musiklivens nuvarande strukturer, normer och värderingar som präglar allt från musik- och kulturskolorna till högskoleutbildningarna och det professionella musiklivet via amatörmusiklivet. Och därefter kan vi ställa oss frågan; hur stämmer det med de krav som dagens barn och ung-

domar har? Det är det senare förhållningssättet som vårt nuvarande arbete tar sina utgångspunkter från, förklarar han.

Men ska inte ungdomarna själva få välja vad de vill spela? undrar många.

- Jovisst absolut, säger Sjöberg och fortsätter:

- Plattformen för musikalisk mångfald har just fokus på att barn och ungdomar inte söker sig till orkesterinstrumenten i samma utsträckning som tidigare men det betyder inte att projektet ska sluta i att vi ska tillbaka till hur det såg ut 1962. Vi lever i en ny tid som fordrar nya tankar och nya arbetssätt men visst, ska vi ha en framtida musikalisk mångfald, då ska vi också ha med orkesterinstrumenten, fastställer han.

ARBETSGRUPPER RAPPORTERAR

Vid mötet i Stockholm presenterade tre arbetsgrupper som träffats under några veckor, sina tankar kring betydelsen av rapportens utfall och förslag till hur projektet kan gå vidare.

En av arbetsgrupperna har jobbat med pedagogiska perspektiv på rapporten. Gruppen som leds av Anna-Lena Rostvall, forskare vid Lärarhögskolan i Stockholm, pekar bland annat på bristen av maldokument i kommunala musik- och kulturskolorna, som hinder för utveckling. De ställer även ett antal krav på SMoK, som de bland annat menar bör bli en organisation som också mer vänder sig till lärare och elever.

VD för Svenska Rikskonserter, Björn W. Stålné, har med sin arbetsgrupp problematiserat kring musik- och kultursko-

lans betydelse för musiklivet, eller i plural, musiklivet, som de föredrar att uttrycka sig.

Frågan om musiklivet har rätt att ställa krav på musik- och kulturskolorna visade sig vara en het fråga som diskuterades länge innan man enades om att nödvändigheten av ett ökat samarbete är central i debatten.

Frågor om exponering och belysning av musik och musikutbildning i vårt samhälle idag, har bearbetats av en särskild grupp under ledning av Leif Giffvars, Örebro universitet.

De hävdar i sin rapport att här finns mycket mer att göra för att visa förebilder, debattera kulturskolan i press och media, nyttja webben bättre o.s.v. De föreslår också att SMoK tar ansvaret att formulera en gemensam plattform till fortsatt utvecklingsarbete av en musikalisk mångfald i Sverige.

Arbetsgruppernas rapporter finns i sin helhet att läsa på www.smok.se

Bagatell 6

2 000,-
(exkl moms)

GASPALLEN

Sluta skriva!
Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits. Endast 2.000 kr.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Dalecarlia DRUM CENTER Borlänge

VÄLKOMMEN TILL SKANDINAVIENS MEST VÄLSORTERADE TRUMBUTIK!

MÅLAREGATAN 12
784 33 BORLÄNGE
Tel 0243 - 22 85 85

SNABB SERVICE, POSTORDER & STÄNDIGT LÅGA PRISER

www.drumcenter.se

Ivriga samtal i "bikupor" vid träff kring projektet Kreativ skolmiljö.

Gott betyg för Kreativ SKOLMILJÖ

en LUSTigare och KONSTigare skola.....

- Text & foto: Stefan Andersson -

Kommunpolitiker från de elva kommuner som deltagit i SMoK:s nationella skolutvecklingsprojekt, Kreativ skolmiljö, samlades i slutet av april till en uppsummeringsträff tillsammans med förvaltningstjänstemän och skolledare. Vid mötet hördes många positiva berättelser kring det som varit men också lika många visioner om vad som ska komma ytterligare.

Om skolan inte fanns -hur skulle vi göra om vi fick börja om? Sanna Ingelstam Duregård, skolledare från Uddevalla berättar om den temadag, inspirerad från Kreativ skolmiljö som hela hennes skola samlats kring.

Det visar sig att alla är helt överens om att de igångsatta samarbetena mellan grundskolor och musik- och kulturskolor i kommunerna, ska fortsätta.

- Då vi inte fått några speciella projektpengar för att delta, kan vi ju fortsätta själva hemma i Järvsö, trots att själva Kreativ skolmiljö-projektet inte längre är igång, menade Marie Plomé, rektor från Ljusdals kommun.

Den sanningen ser ut att gälla för alla kommuner även om diskussioner förekommer om hur kostnaderna för exempelvis lärartimmar kring satsningen ska fördelas mellan parterna.

SAMARBETE I PROJEKTET

Projektet Kreativ skolmiljö har bekostats gemensamt med statliga och kommunala pengar.

De seminarier som genomförts har belastat det nationella uppdraget och kommunerna själva har betalat allt därtöver. Där skiljer sig detta projekt från den stora kultur i skola-satsning som pågick under åren 1985-91. Då delade staten ut sammanlagt 90 miljoner.

PROCESSER I LÄRANDE

Ulla Wiklund från Myndigheten för skolutveckling föreläste kring estetiska lärprocesser och fick snabbt igång en bra diskussion kring begrepp som metodik, didaktik och pedagogik.

Och i frågan om musik- och kulturskolans roll i det pedagogiska arbetet är hennes uppfattning klar:

- Musik- och kulturskolans arbete ska i högre grad länkas till den allmänna skolutvecklingen i kommunen, menar hon.

FRAMGÅNGSRIKA RESULTAT

SMoK har sökt pengar hos staten för att gå vidare med det framgångsrika skolutvecklingsprojektet Kreativ skolmiljö men utan framgång hittills.

Glädjande är dock de elva kommunernas positiva upplevelser av projektet och deras ambitioner att själva fortsätta skolutvecklingsarbetet.

Kreativ skolmiljö, KSM, har inte tillfört deltagande skolor några pengar men däremot har det i projektet omsatts mycket Kompetens, Stimuli och Motivation.

-Musik- och kulturskolans arbete måste länkas till den allmänna skolutvecklingen i kommunen. Ulla Wiklund från Myndigheten för skolutveckling föreläste om estetiska lärprocesser vid möte mellan politiker och tjänstemän från skolutvecklingsprojektet Kreativ skolmiljö.

Maraton för musikskolan

– Text och foto: Bengt Karlsson –

*From noon to midnight den 14 mars, där låg ramar-
na. Däremellan skulle musiken hållas igång. Vi som
gjorde det var musikskolans elever, ensembler, solister
och körer från vanliga skolan och det fria musiklivet
i Hallstavik.*

Idén till Tonmaran kom i samband med planeringen av Musikskolans vecka. Maraton betyder något som varar länge, och i musiksammanhang är tolv timmar ganska skapligt, tyckte vi.

Det blev ett tufft jobb för oss lärare som måste vara där praktiskt taget hela tiden. Vi optimister som tänkte oss en lång vilksam lunch före, tyckte att klockan nio var väl en bra tid att samlas för att lasta, lossa och sätta upp. Nåja, adjö med den lunchen.

KULTURKLASSERNA INLEDDER

Klockan tolv prick sparkade vi igång med scenen fylld av kulturklasserelever från Hallsta skola. Orkesterskolan var förstås där med sina treor och fyror som började i höstas med orkesterspel, nästan 50 blåsare, och lite senare tillkom även stråk- och kompedelen.

Därefter gick programmet vidare som i en stafett. Gottstaskolans femmor som spelar blås hela klassen fick en härlig förstärkning när tre lärare kompede på piano, bas och trummor. Allt eftersom eftermiddagen framskred blev det allt äldre elever som framträdde och ännu senare kom också de fria grupperna, som t ex The Mills, en relativt nystartad blandensemble med rock, pop och folkmusik på repertoaren. Gemensamt för medlemmarna är att de alla är anställda på ortens pappersbruk. En härlig överraskning var Gunnar från komporkestern Tutti Frutti som i ett litet glapp mellan två grupper rusade in på scenen och rev av Johnny B. Goode. Häverö spelmän var en härlig bekantskap och roligt var det att se ett par unga fiolspelare från musikskolan delta.

SPRÄNGDE MÅLSNÖRET

Så kom gäster ifrån vår egen musikskola, vi kallar dem gäster eftersom de var tvungna att åka fyra mil, Norrtälje Klarinetensemble. Hallstaviks Kammarkör var också med och finslipade en del av sitt program inför stundande Mallorcarturné.

Annelie Hansson
och Solveig
Jonsson-Ferm
gjorde bra ifrån
sig på Tonmaran
i Hallstavik.

Primary Sound.
Från vänster: Örjan
Grönlund, bas. Peter
Krafft, sång och gitarr.
Nils Jangen, trummor.
Sebastian Kullman,
gitarr och Gustaf
Zethelius, keyboard.

Vid midnatt sprängdes målsnöret av en alldeles nystartad grupp, Primary Sound. Ett gäng unga pojkar med rötterna i musikskolan men där endast en av dem spelade det instrument han lärt sig där.

Vi lärare som varit arrangörer kunde nu se tillbaka på en tolv timmar lång stafettkonsert, Tonmaran. Jag tror inte det var sista gången vi gjorde det här. De som kör maratonlopp brukar vara sugna på att slå rekord.

INSTRUMENT- REPARATIONER

VI ERBJUDER:
Helreoveringar
Reparationer
Justeringar
Försäljning av
instrument, tillbehör, egen import
Postorder
Utbildning
Skötselråd

VI SERVAR OCH RENOVERAR ÅT:
Musikskolor
Länsmusiker
Professionella musiker
Amatörmusiker
ARMÉNS MUSIKKÅR

FÖRSVARSMAKTEN
FÖRSVARMUSIKCENTRUM

MARKNADENS DÄSTA
UTHYRNING

NYKÖPINGS BLÅS
TONWERKSTAN AB

Ateljé & Verkstad
Behmbrogatan 50, 611 34 NYKÖPING
Tel: 0155 - 21 97 77, 21 97 96 Fax: 0155 - 21 96 96

www.nykopingsblas.se

info@nykopingsblas.se

I spänningsfältet mellan att utveckla och förvalta befinner sig alla medvetna ledare idag. Ledarna för kultur- och utbildningsverksamheter i våra kommuner ses numera som strategiska och viktiga för hela kommunens utveckling, då dessa verksamheter idag tillmäts en mycket viktigare betydelse än tidigare. En av ledarna i ett sådant spänningsfält är Torbjörn Stockenborn, kulturskolchef i Stenungsund strax norr om Göteborg.

Foto: Adrian Holly-Hansen

Mellan vision och verklighet i Stenungsund

- Av Stefan Andersson -

"En bygd i utveckling" heter underrubriken till Stenungsunds kommuns turistfolder. Med den i handen möts jag i det nya vackra kulturhuset av kulturskolchefen som kommer springande från ett rektorsmöte. Engagerat och ivrigt berättar han om den kompetensutveckling kring begreppet lärande organisation, som pågår bland rektorerna och som initierats från Stockenborn och kulturskolan.

- Jag vill att kulturskolan ska bli en lärande organisation, det är min dröm att vi i kulturskolan ska vara en pedagogisk spjutspets som kan bidra till skolutveckling. För i skolan, där har vi vår naturliga partner, konstaterar Stockenborn och fortsätter:

- Kulturskolan har ett samhällsansvar och inte enbart ett ämnesansvar. Det hela handlar om människan som helhet - det är inte alla som ser det så - men det är en viktig fråga, och därför en fråga som vi måste jobba aktivt för.

SÖKER VÄGAR TILL UTVECKLING

Kulturskolan i Stenungsund har fått pengar från politikerna för att driva samarbete med grundskolan kring estetiska läroprocesser. En halvtid dramapedagog och en halvtid danspedagog ingår i ett arbetslag i grundskolan en dag i veckan. Men Torbjörn Stockenborns vision är att alla i kulturskolan ska ingå i processen på något sätt så småningom.

- Vi försöker hitta former för samarbetet och nu börjar vi så här. Det är för mig ointressant om barnen spelar instrument eller teater, säger han. Det handlar istället om barnens hela utveckling och här måste vi försöka få skolan att förstå att kulturskolan har något som är bra för barnens utveckling.

TEATERN I BLODET

Stockenborn kommer från teaterns värld som frilansande skådespelare under tio år och med många magiska möten med teaterns stora som Alf Sjöberg och Ingemar Bergman, i minnet. Han har även agerat i operasammanhang. Torbjörn är också

utbildad lärare och har tidigare undervisat i svenska och drama på gymnasiet.

Han ger gärna exempel från teatern, och vill bland annat förklara sin syn på begreppet estetiska läroprocesser utifrån den bakgrunden:

” När man till exempel sätter upp en pjäs av Shakespeare, måste man noga ta reda på hur det samhälle ser ut som Shakespeare beskriver. Man måste göra en research kring språket och tidens idéströmningar, kring filosofiskt existentiella frågor etc. Och sedan ska allt gestaltas med den egna kroppen. Det kan till exempel vara i form av teater eller dans. Ett signum för estetiska läroprocesser, som jag ser det, är själva undersökandet och faktas transfor- ” mering i en gestalt. Det finns otroligt många svar och möjligheter men du måste göra ett val.

SATT ATT UTVECKLA

Torbjörn är relativt ny som ledare för kulturskolan och skred genast till verket med sitt uppdrag att utveckla från musikskola till kulturskola men hade inte väntat sig så starka reaktioner från lärarna. Han fick snart erfara den ensamhet som en chef hamnar i när det är olika meningar om mål och visioner. Torbjörn fick dock stöd från politiker och högre chefer och idag är konflikterna över och fokus inställt på att tillsammans utveckla verksamheten för framtiden.

- Jag är förvånad över att personalen inte var mer nyfiken och positiv till utveckling. När jag kom var skolan mer eller mindre på fallrepet. Jag menar att vi i den här branschen måste prestera bra och synas mycket, i syfte att höja vår status, då vi ju är en frivillig verksamhet. Men min respekt för lärarna växer för varje dag, avslutar kulturskolchefen i den kommun i Sverige som ökat invånarantalet från några tusen på mitten av 1950-talet, till idag drygt 18 000 och där kulturskolan ses som en av flera viktiga verksamheter för att utveckla hela människan.

Salem Musikskola:

Det gäller att börja med musik i förtid!

- Text & foto: Gabriella M Tolsén -

Det menar musikledare Ella-Kari Norberg vid Musikskolan i Salem. Genom skolans satsning på småbarnsrytmik slussas barn in i musikvärlden redan på babystadiet innan de tagit sina första steg!

Salem är en av Stockholms läns minsta kommuner med endast 13 000 invånare. Kommunen marknadsför sig genom att lovorda sina familjevänliga bostäder och sin vackra natur. Och det har gett resultat. År 2002 var Salem Sveriges barn- och ungdomstättaste kommun. Därför satsar den moderata kommunen stort på kultur och fritid.

- Musikskolans elevantal har stigit från 380 till 580 på två och ett halvt år. Ett av våra mål har varit att slopa kön och ta emot alla som söker.

Det har varit möjligt genom att de sökande ombeds ange andra- och tredje-

handsval. Dessutom har vi startat upp många nya verksamheter, som exempelvis streetdance och även småbarnsrytmik, säger Ella-Kari Norberg.

Småbarnsrytmiken är från 0-3 år och förutsätter att en förälder är med.

MER FÖRÄLDRASÅNG

Theresa Jansson som leder babyrytmiken använder sig av rim och ramsor och varvar äldre och nyare sånger. Även "gossedjur" i starka färger kommer väl tillpass.

- Att få igång föräldrarna så att de vågar sjunga med sina barn hemma är ett av syftena, menar Theresa Jansson.

- Lektionerna har en klar struktur och vi jobbar aktivt med spel på rytminstrument, skapar tystnad och provar på avslappning. Musiken har en tydlig puls som är direkt kopplad till hjärtrytmen och det vill vi få barnen att uppleva. På så sätt kommer musiken till dem naturligt, menar Ella-Kari Norberg.

LEK, RÖRELSE OCH MUSIK

Vid 4-6 års ålder kan barnen delta utan förälder i Musikleik, för att sedan i årskurs 1 fortsätta med Musik och Rörelse. Musikverkstad erbjuds redan från åk 2, där eleven under ett läsår får prova på olika instrument. Tanken är att barnen lättare ska kunna hitta "sitt" instrument som de sedan kan börja spela i åk 3.

Ella-Kari Norberg:

- Sedan åldersgränsen för stränginstrument sänktes, har antalet spelande elever ökat till det dubbla.

- Genom att ha gått på exempelvis småbarnsrytmik har många redan lagt en bra musikalisk grund som kommer att vara till stor hjälp när de senare börjar spela ett instrument.

Sommartoner

Per Gessle GÅ & FISKA!

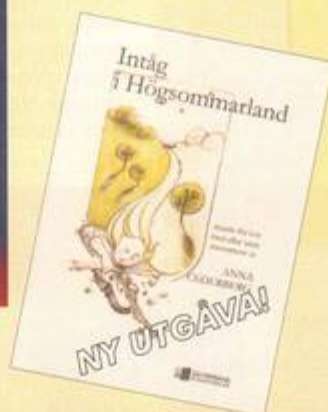
arr. för liten blåsorkester av Anders Söderkvist.
Fl, kl, altsax, horn, trp, tbn, tuba, elbas, slagverk, piano
CG 7496Q
Partitur och stämsats
C:a 212,00

Kenneth Löf TVÄRFLÖJT 2

flöjtspel med hjälp av gehör, sång och spel. Ackordanalyser på separata blad. CD med roliga komp till alla låtarna plus MIDI-filer, som ger mera variations-möjligheter. Kan man ha roligare?
GE 10340 C:a-pris 222,00

Anna Cederberg INTÅG I HÖGSOMMARLAND

Sjung den som fyrstämmig körsats eller unisont - med stora eller små - med eller utan instrument.
Given på skolavslutningen!
GE 10338 C:a-pris 25,00

BELLMAN-ANKLANGER

flöjt och piano

Hans Ljungberg SJÖBERG-ANKLANGER

Lekfulla variationer kring Fridas visor.
SKG 10212 C:a 99,00
samt
BELLMAN-ANKLANGER
Lekfulla variationer kring
Bellmans toner.
CG 7458 C:a 99,00

Georg Lidström lyfter taktpinnen inför Täby gränsöverskridande orkester.

Gränslös symfoniorkester i Täby

– Text & foto: Gabriella M Tolsén –

En äkta gränsöverskridare! Både när det gäller de kommunala reviren och åldersfixeringen. Följaktligen kan i raden för kompstämman en 14-årig violinist från Danderyd samsas med en pensionerad dito från Täby.

Gränsöverskridaren är Georg Lidström, musikalisk ledare för Täby Symfoniorkester, som utöver den egna kommunens musikskolor även öppnat dörren för grannkommunernas musik- och kulturskolor. Där-

med har han säkrat den framtida återväxten i orkesterledet. Ja, genom att fortlöpande bryta kommun- och åldersgränser har orkestern kunnat fira sitt 60-års jubileum i fjol.

Men Georg Lidström tror på fler förändringar för orkestrarna och den klassiska musiken. Han hävdar att själva arbetet med en amatör- såväl som en professionell symfoniorkester inte skiljer sig nämnvärt. Det gör däremot de ekonomiska anslagen. Knappa resurser från kommunen, Medborgarskolan och frivilliga sponsorer gör att verksamheten fortlever tack vare en grupp eldsjälarers egna initiativ.

– Politikerna måste inse att vi inte kan leva kvar i 70-tals tänkandet kring frivilligt föreningsliv, säger frilansdirigenten Georg Lidström.

STARKT ENGAGEMANG INSPIRERAR Lidströms engagemang i såväl Saltsjöbadens symfoniorkester som Nacka Ungdomssymfoniker vittnar om en bred kontaktyta över generationsgränserna. Och gränsöverskridandet finns även inom musiken, då repertoaren innehåller all sorts musik. Från klassisk till nutida. Med Georg Lidströms förlutna som både kyrkomusiker och popmusiker är det lätt att förstå mångsidighetens framskjutna plats gällande orkesterns mål.

I början av februari gav Täby symfoniorkester en av sina fem årliga konserter. I samarbete med musik- och kulturskolorna i Täby, Danderyd, Vallentuna, Vaxholm och Österåker bjöd dom på klassiska pärlor av hög klass.

MÅNGA IDÉER PRÖVAS

Flera unga förmågor har börjat sin bana genom att delta i konserter tillsammans med orkestern. Violinisten Semmy Stålhammar, pianisterna Staffan Scheja och Roland Pöntinen för att nämna några. Och för att komma åt fler elever som i framtiden kan gå liknande vägar har Georg Lidström en idé:

– Jag vill sammanföra de olika kommunerna som vi samarbetat med till "Norrtors" eller "Nordstans" symfoniorkester, med en tillhörande underorkester bestående av yngre musiker.

– Men det förutsätter att ledningen för de berörda musik- och kulturskolorna visar intresse för fortsatt samarbete. Vi har öppnat våra dörrar, men jag väntar fortfarande på deras respons efter senaste konserten.

Dessutom är dessa frågor politiska. Hur ska vi få politikerna att förstå vikten av ett blomstrande kulturliv i dessa besparingstider?

Katja Markos-Pole, Gunilla Malmberg, dirigent Georg Lidström, Enikő Djerbi, och Ingemar Markström musicerar alla i Täby symfoniorkester men kommer från olika kulturskolor och orkestrar.

Bagatell 4

ORKESTER/KÖRSTOL
"Sittra"

495:-
(exkl moms)

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol "Sittra". Finns nu med 3 olika fasta lutningar från 495 kr och en variant med steglös inställning av bakenbenen från 595 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtstad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

Share Music vill göra det omöjliga möjligt

- Av Olof Wigren -

Snart ett år har gått sedan Share Music Sweden:s första kurs genomfördes, i Hjo.

Den första utanför Storbritannien, som ger fysiskt funktionshandikappade människor chansen att utöva musik och andra konstarter.

Initiativtagare till Share Music Sweden är Sophia Alexandersson. Hon, utbildad pedagog och musiker, deltog i sin första Share Music-kurs för åtta år sedan i Wales och blev sedermera tillfrågad om hon kunde hjälpa till att lansera konceptet ute i Europa.

Sophia arbetade då vid Musik i Väst.

- Jag initierade förra årets kurs i Hjo, säger hon.

Numerum är hon projektledare för Share Music Sweden och har ett regionalt uppdrag för västra Götalandsregionen.

- Det långsiktiga målet är att utveckla föreningen så att den får verksamhet internationellt, nationellt och regionalt, förklarar Sophia.

I början av mars genomfördes ett konstituerande årsmöte i Skövde med cirka 20 personer närvarande.

Styrelsen bildades och består av folk från Sundsvall i norr, Gotland i öster och Partille i väster. Somliga har erfarenhet från den första kursen i Hjo, andra ser det som angeläget att sprida verksamheten över landet.

SMoK har också en representant i styrelsen, Winni Löfquist.

Sophia Alexandersson, projektledare för nystartade föreningen Share Music Sweden som ska arbeta för funktionshindrades möjligheter till aktiv konst och kulturutövning tillsammans med professionella ledare. Foto: Stefan Andersson

Share Music bildades 1985 av Mikael Swallow, en nordirländsk läkare, och i Storbritannien är kursverksamheten omfattande.

- Share Music Sweden är en systerorganisation till den i Storbritannien och förhoppningsvis kommer vårt samarbete att fördjupas och utvecklas så att det blir ett flöde internationellt, säger Sophia Alexandersson.

Hon fortsätter:

- Syftet är att ge människor med funktionshinder tillgång till musik, dans, teater och bild. Kurserna leds av professionella musiker, tonsättare, dansare, konstnärer och regissörer. Men faktum är att Share Music Sweden inte bara är öppet för personer med funktionshinder, utan för alla.

Vilken är din framtidsvision?

- Att vi ska utmana föreställningen om vad som är möjligt! Vi ska vara en mötesplats där människan sätts i

centrum, oavsett yttre skal, säger Sophia Alexandersson.

FOTNOT: En första artikel om Share Music Sweden publicerades i Smockan nr 4/2002.

Share Music Sweden:s styrelse. Personerna på bilden från vänster:

Tomas Börso, Gudrun Johansson, Karin Rådberg, Christina Taube Brandberg, Evert Svenningsson. Saknas gör Winni Löfquist, Mia Peter, och Christian Kanvik.

FinaleGuitar

Finale Guitar är ett helt nytt program som har funktioner för att notera stränginstrument på ett professionellt sätt. Du kan skriva partitur innehållande ända upp till 32 instrument. Med Finale Guitar kan du notera alla typer av instrument med ett lyckat resultat varje gång. Finale Guitar är fullt kompatibelt med övriga Finale-serien och man kan även få en svensk bruksanvisning för 200:-!

SWEDEN MIDI MUSIC AB

Tel. 08-806888

Pris inkl. moms: 1.895,-

info@swedenmidimusic.com

SMoK:s
Rikskonferens

Årets viktigaste mötesplats

- Text & foto: Stefan Andersson -

I nya fina skjortor tog SMoK-styrelsen emot deltagarna vid incheckningen. Foto: Stefan Andersson

Med ett deltagarantal på nära 200 behåller SMoK:s rikskonferens positionen som den viktigaste mötesplatsen för ledarna i musik- och kulturskolorna. Denna gång stod dessutom utställarna på kö för att delta och utställningsytorna fylldes snabbt av förlag, högskolor och musikhandlare. Örebro var värd i år och genomgående teman vid seminarierna var intuition, inspiration och integration.

Ett nytt grepp från arrangörerna mötte deltagarna redan första dagen. Lokalen var möblerad med bord med plats för cirka åtta personer vid varje. I respektive deltagarmapp fanns också den bordsplacering som gällde - ett tilltag som innebar att många nya kontakter knöts vid bordet.

I övrigt följde konferensen det mönster som tidigare visat sig så framgångsrikt, med bra föreläsare som lyfte fram angelägna ämnen och en mässdel med stor representation från branschen. Värden Örebro kulturskola, fanns med vid många tillfällen och förgyllde helheten.

MAGISKT MÖTE

Bland de direkt musiska inslagen ska nämnas Elias Faingersh med sitt program Trombonmagi. Elias lyckades med sin sceniska närvaro trollbinda publiken från första till sista ton. Med hög professionalitet och lekfullhet visade han hur man med god kännedom om sitt instrument, kombinerat med rytmiska möns-

Så tyckte deltagarna om Rikskonferensen:

KulturSmockan ställde fyra frågor:

- 1) Vad tar du med dig hem?
- 2) Vad skulle du vilja säga till de som inte var med?
- 3) Har du saknat något?
- 4) Vad tycker du om utställningen?

Utfrågare: Anders Nordin Foto: Jan Dylicki

Helena Jönsson, administrativ samordnare, Västerås Kulturskola:

- 1) Oj, då. Det mesta var intressant, men ska jag nödvändigtvis plocka fram de bästa godbitarna blir det föredragandet om invandrarkulturer, musiken, och Camilla Sarners intressanta föredrag.
- 2) Jag hoppas verkligen att alla de som inte medverkade här i Örebro kan göra det nästa år i stället, då vi möts i Malmö. Den här konferensen är oerhört viktig för alla musik- och kulturskolearbetare.
- 3) Inte vad jag kan komma på så här på direkten.
- 4) Utställningen var bra, den ger bra tips och kan leda till vidare kontakter.

Sune Johansson, rektor, Kramfors Kulturskola:

- 1) Möjligheten att få träffas, utbyta erfarenheter. Att få känna engagemanget.
- 2) Jag noterade att jag var ensam skola som hade en politiker med. Jönköpings Kulturskola lär visst ha haft med en politiker, men bara en av dagarna. Förhoppningsvis kan fler skolor ta efter, kanske redan till nästa år.
- 3) Det mesta fanns nog med. Jo, förresten, det här med att fler skolor har med en politiker.
- 4) Utställningen var mycket positiv. Bättre än tidigare utställningar jag besökt.

Lisbeth Hultberg, kulturskolechef, Jönköping:

- 1) Framför allt Sophia Alexanderssons föreläsning om funktionshinder. Vi jobbar stenhårt för att kunna erbjuda kulturskolan för alla barn, även funktionshinderade.
- 2) Det är viktigt att vi möts och umgås under en sådan här konferens. Att få inspiration och tips av varandra.
- 3) Möjligen var det lite ojämnt med föreläsningarna. Första dagen var det lite tunt innehåll, medan det dagen efter handlade om oerhört intressanta föreläsningar. Jag vill också ge ett tips inför framtiden - att lägga rikskonferensen i nära anslutning till kanslikonferensen
- 4) Utställningen höll ungefär samma klass som under tidigare rikskonferenser.

BeatMakers är en ung grupp blåsare från Örebro kulturskola som spelade svängiga två- och tretonsliåtar. Foto: Stefan Andersson

ter, pratsjung och elektroniskt kvardröjande effekter kan utveckla musikupplevelsen.

En annan mycket uppskattad musikalisk upplevelse kom från Lärjedalens kulturskola i Göteborg som presenterade sin satsning på internationell dans och musik, IDM. Ledaren Camilla Sarnar berättade och musiklärarna José Trellar, Ardeshir Zebardast och Talal Ismail framförde kurdisk och persisk musik samt musik från Sydamerika på sina inhemska instrument. Under temat om integration talade också Sophia Alexandersson om nybildade föreningen Share Music Sweden, som ska arbeta med funktionshindrades möjligheter till konst- musik- och kulturutövande under professionell ledning.

LATE NIGHTS SHOWS

Kvällsprogrammen gjorde att pulsen höjdes ännu några steg då Örebro kulturskolas musikallinje bland annat framförde sin version av svenska schlagers

Första dagens moderator Lars-Peter Loeld kämpade bärt med publiken i seminariet om humor-works. Foto: Stefan Andersson

genom tiderna. Förra årets vinnare av utmärkelsen Årets Kulturskola, Kramfors kulturskola, brände också av en schlagerfestival men till skillnad från TV:s version, stötade Kramfors inte en-

dast med duktiga dansare och sångare utan också med livs levande orkester på scenen. Och den sedvanliga ceremonin kring Svenska musikrådets utmärkelse, Årets musik- och kulturskola, fick i år en

Camilla Sarnar, Talal Ismail, Ardeshir Zebardast och José Trellar, de senare med ursprung från Irak, Kurdistan och Peru presenterade satsningen på internationell dans och musik, IDM, som görs i Lärjedalen, en stadsdel i Göteborg. Foto: Stefan Andersson

Ella-Kari Norberg, musikledare i Salems kommun, Stockholm:

- 1) Mycket var intressant under årets konferens i Örebro. Och då framför allt Camilla Sarnars föredrag. Hon ger inspiration till oss alla att arbeta på ett liknande sätt. Tankarna från Örebro Kulturskola, med alla fyra konstformer i ett grundskoleprojekt, är verkligen aktuellt för oss eftersom vi kommer att bli kulturskola.
- 2) En passning: SMOK:s rikskonferens är enda gången vi har chans att träffas. Konferensen ger oss chans att få influenser av andra kollegor.
- 3) Jo, en viktig detalj saknade jag – föredragshållare som talade om ledarbiten.
- 4) Utställningen? Jo, den var som vanligt – bra.

Roger Berg, rektor, Östhammar Musikskola:

- 1) I och med denna konferens fick jag än en gång uppleva hur viktigt det är att upprätthålla mitt kontaktnät. Heder till arrangörerna.
- 2) Detta måste prioriteras i budgeten.
- 3) Jag efterlyster flera föreläsningar med pedagogiskt innehåll. Vi jobbar ju som pedagogiska ledare, därför är det av stor vikt att även föreläsningarna blir ett led i detta faktum.
- 4) Jag är alltid en god utställningsbesökare. Det är lika intressant varje gång att gå runt och titta i de olika utställningsmontrarna. Förhoppningsvis är det något korn som följer med en hem.

Valeria Dagnell, musikskoleledare, Örgryte Kultur- och Musikskola:

- 1) Rikskonferensen innebär mycket positivt. För det första är det viktigt att vi får träffas en gång om året. Att få utbyta idéer och prata om olika möjligheter likaså. De olika föredragen var oerhört givande.
- 2) Oberoende av sparbetning tycker jag att alla ska kunna vara med på SMOK:s rikskonferens. Varje år.
- 3) Det här med att ta med en politiker låter intressant. Jag hoppas verkligen att det blir en realitet för alla skolor, att någon gång få med en politiker som sällskap.
- 4) Utställningen var mycket givande, och då speciellt besöket hos Yamaha. Där fick jag många bra idéer att ta med mig hem.

Forts. från föreg. sida

mycket festlig inramning då juryns ordförande Laila Freivalds lämnade över första priset till Jönköpings kulturskola och hederspriser till vardera Dals-Ed kulturskola och Mölndals musikskola.

PANGAVSLUTNING

Avslutningen gick i cowboystil genom att tonsättaren och entreprenören Fredrik Högberg berättade om, och visade sin film om bleckblås i westernmiljö med en knippe av världens bästa bleckblåsinstrumentalister i rollerna.

Sammantaget blev konferensen även denna gång en mycket bra mötesplats med skoj, allvar och gemenskap som huvudingredienser.

Max Thoursie från Arvika Musikskola testar stämningen bland utställarna.

Nattminglande Ulf Jobansson från Tyresö flankerad av Christina Didriksson och Annelie Öberg-Rydh från jämtländska Berg.
Foto: Dag Krafft

Lisbeth Hultberg från Jönköping Kulturskola vann utmärkelsen Årets Musik- och Kulturskola. Foto: Jan Dylicki

Kramforspolitiker bröt mark

– Text: Anders Nordin Foto: Jan Dylicki–

Det har länge varit ett starkt önskemål från många musik- och kulturskolledare att få med sig en ansvarig politiker till konferensen.

Eva Sonidsson (s), ordförande i Barn- och utbildningsnämnden i Kramfors, tog tillfället och gjorde resan till Örebro tillsammans med sin rektor Sune Johansson.

– Kramfors Kulturskola blev ju ut-

nämnd till landets bästa kulturskola förra året i Norrköping. Med anledning av detta tyckte jag det passade bra att åka med ner till Örebro, säger hon.

Eva Sonidsson blev inte besviken.

– Jag fick lära mig en hel del under dessa konferensdagar, fortsätter hon. Vi har ett bra samarbete grundskola-kulturskola hemma i Kramfors, och meningen är att det ska bli ännu bättre. Personalen på kulturskolan gör ett fantastiskt arbete, trots att vi lever i tuffa ekonomiska tider.

Kramfors kommun ger sin kulturskola 6 miljoner kronor i anslag innevarande år.

– Att det är väl investerade slantar råder ingen tvekan om, anser Eva Sonidsson.

Så tyckte utställarna om Rikskonferensen:

Utfrågare: Anders Nordin.
Foto: Jan Dylicki

Thomas Lagerberg, Yamaha, Göteborg:

– Vi har varit med på rikskonferenserna sedan 1990, med uppehåll i fyra år. Det har alltid varit bra arrangemang, med välbesökta utställningar. Här i Örebro har vi haft många besök, och det verkar som vårt Purple Studio-koncept rönt stort intresse. (Rikskonferensen är jungfruelig mark för oss. Jag vill dock betona, att vi är där i strikt pedagogiska syften, helt separerade från den rent kommersiella verksamheten.)

Per Nordén, Nyköpings Blås/Tonwerkstan AB, Nyköping:

– Det har varit fullt ös här i Örebro. Vi är överlyckliga, arrangörerna har varit lyhörda för våra förslag till förbättringar. Helt klart, detta är bästa året för oss under de fem år vi medverkat på SMOK:s rikskonferens.

– Musikledarna som var med i Örebro har varit "tvingade" att besöka vår monter, i och med frågetävlingen hos oss. Och vinnaren blev inte lottlös: en spritt ny trumpet!

Lars Sundvall, Bagatell Musikprodukter, Sturefors:

– Detta är mitt första år som företagare. Tidigare jobbade jag som biträdande rektor på Kulturskolan i Norrköping, och jobbade med Bagatell på fritiden.

– Beträffande utställningen i Örebro tycker jag att arrangörerna tagit sitt ansvar. Britta Gustavsson, i första hand, har gjort ett fantastiskt jobb.

Lennart Bryntesson, Bison Produkter AB, Årjäng:

– Jag har varit med på SMOK:s rikskonferens alla år från 1985, och uppvaktades med blommor under förra årets konferens i Norrköping.

– Årets utställning är jag mycket nöjd med, det finns inget att klaga på. Jag ser redan fram emot nästa års konferens i Malmö...

Trombonmagi

FÖRTROLLADE OCH FÖRFÖRDE

- Av Monica Karsbrink Lövbom -

I vår strävan att bibehålla Musikalisk Mångfald välkomnas fascinerande förebilder.

Trombonkonstnären och kompositören Elias Faingersh är en sådan.

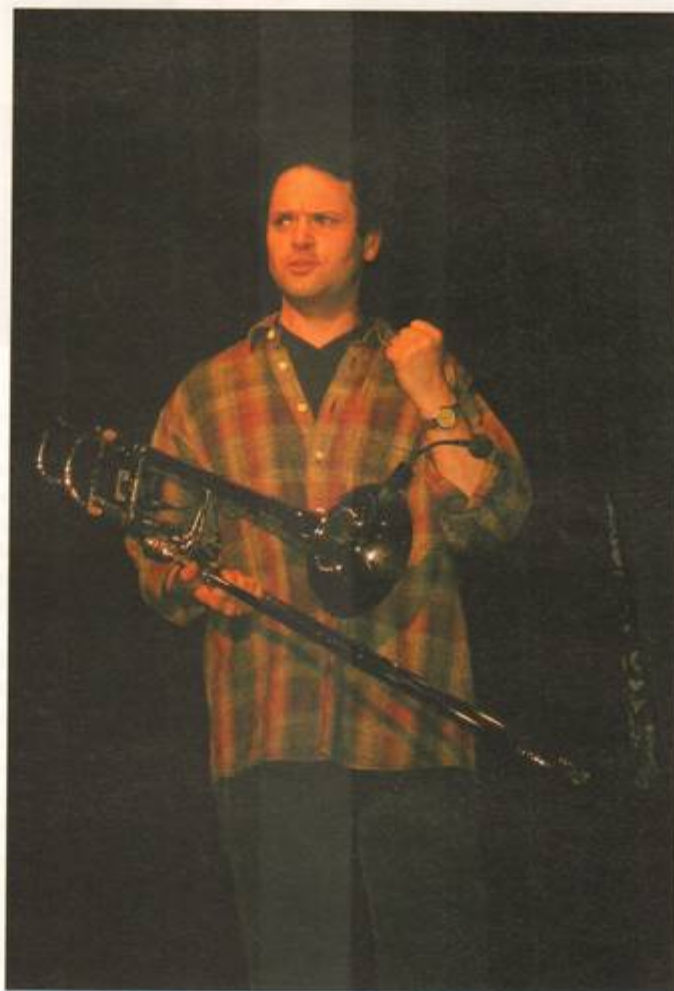
Elias är utbildad vid musikhögskolan i Malmö och Manhattan school of Music i New York. Bland hans över 30 inspelningar märks "Animals at Dush", "Bone-Along" och "Day Walker".

Vad kan då förväntas av en man, hans trombon och en "elektrisk låda" (Lexicon MPX 1, MPX 100 eller...).

Utan belastande förkunskap eller störande förningar slog jag mig förutsättningslöst ner i salen och lät mig fascineras, först av Elias behagliga samtal med oss i publiken, sedan av hans musicerande, inspelande, spelande och ackompanjerande av och med sig själv. Det var nyskapande och njutbart och jag önskade mer än en gång att mina blåslärare och våra blåselever hade varit på plats i Örebro.

Elias berättade om sin älskade mormor och lät oss ta del av det egenkomponerade stycke som han gärna framfört vid hennes bröllop i Ukraina, då det begav sig. Det var lätt att sluta ögonen och se hela festen framför sig.

Ravelles Bolero fick avsluta. Vackert och häftigt! Tack Elias! Du fick tanken att lyfta och visade att det faktiskt, fortfarande, är mycket som är möjligt!

*Trombonvirtuosen Elias Faingersh presenterade en unik trombonsow vid SMOK:s rikskonferens i Örebro.
Foto: Stefan Andersson*

Kungliga Musikhögskolan, Stockholm:

Från vänster: Stefan Harg, Christer Johansson, Peder Hofmann, Krister Löfgren, Stefan Bojsten, Marie Källgård, och Rolf Lindblom.

Rolf Lindblom:

- Det är alltid lika roligt att komma tillbaka till dessa konferenser. Och liksom i tidigare års konferenser har vi även i år fått bra respons.

Stefan Bojsten:

- Vi har märkt att det finns ett stort behov av att prata om våra tjänster. Helt klart är det oerhört värdefullt för oss av va-

ra med i dessa sammanhang. Kopplingen Musikskola/Kulturskola/Högskola är jätte viktig.

Marie Källgård:

- Det är ju utbildning vi sysslar med, och här vänder vi oss till rätt målgrupp. Alla är vi beroende av varandra på ett eller annat sätt. Kort sagt, SMOK:s rikskonferens är en av årets höjdpunkter!

Mogens Steinrud och Bertil Wallin, Juhl-Sørensen, Danmark:

- Det är alltid lika positivt att vara med som utställare på SMOK:s rikskonferens. För vår del debuterade vi i Göteborg 1981, gick vidare med Norrköping förra året. Detta är alltså tredje året i rad vi finns med på denna konferens.

- Vi kom hit till Örebro med en lastbil fylld med pianon och flyglar i olika prisklasser, från 700.000 kronor och nedåt.

- Våra kunder är i första hand landets ledande musikinstitutioner: konserthus, musikhögskolor, Kungliga Operan, Musikaliska Akademien, Sveriges Radio-Berwaldhallen, och icke att förglömma landets musik- och kulturskolor och folkhögskolor samt naturligtvis kyrkor.

- Under dagarna i Örebro har vi gett specialerbjudanden, ett av dessa är 10 procent rabatt på affärer som avslutas samma dag.

Trollkarlen från Oz med Solna Kulturskolas

Att skapa upplevelser som berör!

- Text & foto: Gabriella M Tolsén -

Det är ett av våra sätt att förmedla kunskap till barnen på, menar Håkan Sandh, musikledare för Solna Kulturskola med 1600 elever. Under april har närmare 70 elever i åldrarna 9-19 visat upp resultatet av ett läsårs arbete, med den egna uppsättningen av musiken "Trollkarlen från Oz".

- Sedan i somras har manuset omarbetats, nya sångtexter och ny musik har skrivits, säger regissören Håkan Marmegård, som dessutom stått för scenografi, rekvisita och en del av snickerierna.

Dessutom har han i slutskedet fört samman alla de olika grupperna bestående av dans- och musikalgrupper, barnkör huvudrollsinnehavare, och musiker som under året jobbat avskilt från varandra med sina respektive uppgifter.

TUFFT MED EKONOMIN

Kultur nämnden och Stockholms Läns Landsting har sponsrat satsningen med 60 000 kronor. Kulturskolan har avsatt pengar från sin egen budget och även använt intäkter från föreställningarna. För att inte tala om alla timmar av ideellt arbete som ett stort antal människor lagt ner på produktionen. Ändå är det en kamp för att det ska gå ihop.

- Det är tekniken till ett så här omfattande projekt som kostar, säger Håkan Sandh, men tillägger snabbt:

- Jag är övertygad om att det är värt

det. Samtidigt är vi medvetna om att vi inte skulle kunna sätta upp musikalerna för jämnan. Vi behöver kombinera det med det vardagliga övandet. Att samlas kring ett projekt som Trollkarlen från Oz, gör att eleverna får en målsättning för Kulturskolan och det är oerhört viktigt. Det nya manuset utgår från boken som hunnit få många år på nacken. Därför är den också fri att användas.

- Först två veckor före premiären flyttade vi över till scenen på Hagalundsskolan för att efter långa repetitionsdagar fylla av väntan få ihop de olika delarna till en helhet, säger producenten Malin Algsten.

Och visst har Solna Kulturskola lyckats med något stort!

LYCKAD HELHET

Ronnie Larssons nyskrivna musik är fylld av dramatik, action och medryckande melodier som harmonierar precis till handlingen. Bland huvudrollsinnehavarna finns det många duktiga, men det blir extra svårt att glömma den onda

häxan Västan, Ida Henriksson som gör en suverän rolltolkning. Tillsammans med koreografin, de jätteduktiga dansarna och kostymerna har alla pusselbitar lyckats falla på plats och bilda den helhet som jag tror regissören eftersträvat.

- Att ur ett hårt arbete tillsammans med andra, möta kamratskap men också lösa konflikter, lära sig ta enskilt och gemensamt ansvar, kan man inte låta bli att växa som människa. Att ur musikallivets små magiska ögonblick dessutom skapa minnen för resten av livet, är ovärderligt, avslutar en nöjd och stolt Håkan Sandh.

Elever från Solna Kulturskola framför musiken Trollkarlen från Oz.

Musikallivets magik skapar minnen för resten av livet, menar Solna Kulturskolas chef Håkan Sandh.

A VISTA-TEKNIK
Boken som avslöjar
hemligheten med notläsning!
www.khmp.nu
Läs mer på hemsidan!

Bagatell 1

En vagn kommer lastad...
Med 25 "Teleskop-notställ"
Förmodligen marknadens mest praktiska
och prisvärda notställ.
Läs mer Bagatell 2

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Längre lektioner!

Starkt önskemål enligt ny rapport

- Text & foto: Gabriella M Tolsén -

Kulturskolans musikundervisning i Stockholm är ofta stelbent och ensidig medan teaterundervisningen är mångsidig och ger mer utrymme för fritt skapande.

Det och mycket annat visar Cecilia Frostensson i sin nyligen färdigställda forskningsrapport "Lust och Glädje". Rapporten bygger på enkätundersökningar gjorda år 2002 bland aktiva kulturskolebarn och föräldrar inom Stockholms stad. Samtidigt blomstrar den svenska musikexporten som är fylld av fritt skapande tonsättare.

Kulturskolan i Stockholm stad bildades 1996 genom en sammanslagning av den kommunala musikskolan och Vår Teater. I och med det utökades verksamheten ytterligare med dans och bild & form. År 2002 kostade Kulturskolans aktivitet ca 100 miljoner och omfattade 12 600 barn och ungdomar.

Ett syfte med rapporten är att redogöra för hur barn och ungdomar inom verksamheten uppfattar och värderar Kulturskolans undervisning inom de olika ämnena, säger Cecilia Frostensson.

BRUKARNA SÄTTER BETYG

Parallellt med detta har utredarna Cecilia Frostensson och Ulf Blomdahl gjort en kompletterande, men mindre omfattande studie med namnet "Vilket betyg ger

ungdomar och föräldrar Kulturskolan?"

Enligt både FN:s barnkonvention och Stockholms stads verksamhetsplan för Kulturskolan, ska barns och ungdomars åsikter numera vara ett viktigt underlag när offentliga organisationer fattar beslut.

Självklart hoppas vi på att Kulturskolornas ledare ska ta rapporterna på allvar och förmedla resultaten till lärarna. Då kan Kulturskolan i sin förlängning utvecklas och bättre tillgodose elevernas önskemål, menar Cecilia Frostensson.

FOKUS PÅ MUSIKSKOLAN

Enkätens resultat sätter musikskolan i störst blåsväder, då eleverna genomgående efterlyser längre individuell lektionstid och även säger sig sakna utrymme för att knyta sociala kontakter. Kanske har det att göra med musikskolans inriktning, som är väldigt fokuserad på att i första hand lära ut tekniken för musiken via notläsning. Visserligen hör noter till de oundgängliga grunderna, men även detta nödvändiga fundament kan "cementerats" på ett lekfullt lärande sätt. Vår Teater sätter istället det fria skapan-

Utredare Cecilia Frostensson har kartlagt hur barn och ungdomar uppfattar och värderar kulturskolans undervisning i Stockholm.

det och improvisationen i främsta rummet - utan att därmed nonchalera den elementära plattformen, som gestaltning bör vila på. Något som antagligen får eleverna att komma närmare varann. Att skaffa nya vänner anger eleverna inom Vår Teater som verksamhetens kanske viktigaste delresultat.

Själv tror jag att musikskolan och även dansen har mycket att lära av Vår Teater. Det är viktigt att barn och ungdomar får ta egna initiativ för att utveckla det fria skapandet. Men då måste den sociala aspekten av verksamheten tas mer på allvar och barnens föreställningsvärld ges större utrymme inom flera av ämnena. Vår Teater är ett jättebra exempel på hur det kan gå till. Metodiken som används lyssnar in barnen och tillåter en kommunikation mellan två individer, avslutar Cecilia Frostensson.

Troligen kommer Kulturskolans budget att vara densamma som förut. Istället gäller det - som alltid för att utvecklas och vara nyskapande - att hitta nya vägar och nya former för sitt arbete. Förhoppningsvis kan de omnämnda rapporterna inspirera till detta.

- Av Stefan Franzén -

Onsdagen den 23 april hände det något unikt i Örebro.

Kulturskolan anordnade en jazzkonsert av och med unga Örebroare.

Det gick jättebra, säger musikläraren Stefan Skoglund

Idén till konserten fick Stefan och kollegan Bosse Hammarlund

I foajén möttes besökarna av en sextett som spelade och väl på plats inne i kulturhuset bjöds man på blåsbaserad jazz av ungdomar i 18-22 års åldern som spelade i olika konstellationer, storband och mindre grupper.

Ungdomarna är mycket duktiga. Fler har exempelvis deltagit i Skeppsholmsfestivalen och en grupp vann en tävling för unga jazzgrupper där första priset var en resa till Toronto, berättar Stefan Skoglund som också upplyser om att ungdomarna själva stod för arrangemang och att låtarna som spelades var skrivna av dem själva.

Stefan har genom åren jobbat hårt med musikteori vilket många av eleverna

från början tyckte var svårt men alltefter som har man lärt sig.

Ungdomarna håller som sagt hög klass. Ytterligare exempel på det är de gånger de får spelningar, oftast som förband på någon jazzklubb, så är ungdomarna bättre än huvudbandet.

Blir det en uppföljare nästa år?

Vi har pratat lite löst om att kanske göra något liknande för vokalisterna. Det finns många duktiga och det kan vara läge att uppmuntra dem också. Just nu känns det i alla fall skitbra att den här konserten blev så lyckad. Jag har under mina 25 år som musiklärare inte varit med om att elever kommit fram efteråt och varit så grymt lyckliga, avslutar Skoglund.

CI quintet, årets "svenska ungdomsmästare" i jazz.

Petter Fridell, trombonsolist tillsammans med Blues Art Big Band.

Jazzen rockar

Sticks vann!

Sticks framför
"Tekati"

- Text & foto: Robert Karlsson -
*Så var det dags för årets slag-
verksensembletävling i Stockholm.
En tävling arrangerad av före-
ningen och nätverket SPIS, Slag-
verkspedagoger i Sverige. Jag
hade fått förfrågan om jag ville
sitta i juryn, och det var med för-
väntan jag gick mot Kroumatas
lokal, Capitol, vid S:t Eriksplan.*

Övriga jurymedlemmar var tonsättarna
Christoffer Elgh, Kristina Forsman och
Erik Peters samt slagverkarna Joakim
Anterot, P-A Carlsson, Anders Holdar
och Håkan Nilsson.

Kristina, som skrivit årets fina obliga-
toriska stycke, Tekati, var naturligtvis
nyfiken på de olika gruppernas tolkning.
Stycket gav utövarna relativt fria händer
och sju mycket olika tolkningar var ock-
så vad vi fick se och höra.

Varje ensemble leddes av en lärare och
först ut för 30 minuters genrep var Wil-
le Wåniger med sin ensemble, Marim-
ba Amigos från Sigtuna.

BRÅ MEDIABEVAKNING

TVs Lilla Aktuellt var på plats och valde
att fokusera på gruppen Rimshot från
Mölndal. Östnytt hade tidigare upp-
märksammat tävlingen, genom att följa
läraren Andrus Vahts förberedelser med
ensemblen, BooMs från Linköping. Ra-
dioprogrammet Mitt i musiken direk-
tsände inför tävlingen med Janne Weejs
och Rimshot.

Efter konserten började arbetet med
att hitta en första-, andra- och en tredje-
pristagare. Varje ensemble fick också ett
hedersomnämmande. Extra roligt var det
att ge den yngsta ensemblen, Karlskro-
naensemblen Playstation ett hedersom-
nämmande för den bästa tolkningen av
det obligatoriska stycket. Förstapris de-
lades ut till Sticks från Halmstad,
andrapris till Rimshot, och tredjepris till
Marimbos Amigos.

Imponerande att se vilket enormt jobb
alla grupper och lärare lagt ner. Jag ser
redan fram mot nästa års tävling.

*Fotnot: Robert Karlsson är slagverkslärare i Kulturskolan
Stockholm, Kulturarum och SMI.*

Bagatell 2

TELESKOPET

Den nya generationens
notställ. Inga
skruvar - bara
att dra upp
och ner. Helt
fantastiskt!
Snygg design
som passar i
alla miljöer.

Pris:
från 445:-
(exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Vi erbjuder musikskolor och elever TRÄBLÅS AV BÄSTA KVALITÉ

Egen import av:
Miyazawa-flöjter
Muramatsu-flöjter
Trevor J James-flöjter
Hammig-flöjter
Toptone-saxofoner

Dessutom stort sort-
iment av Yamaha blås

Vi har ett stort urval
av tillbehör och en
välotrustad reparat-
ionsverkstad.

Ring 08-660 54 50
när du behöver experthjälp!

PORST MUSIK AB

Bränkyrkagatan 48, 118 22 Stockholm
www.porstmusik.se
email: info@porstmusik.se

Bergslagens kammarsymfoniker

Bergslagens kammarsymfoniker - Sveriges orkesterförbund

Orkesterläger i Cassels

Alla åldrar, Grängesberg, lördag 12 - söndag 20 juli
Tre symfonikonsert. Dirigent **Finn Rosengren**

Sibelius, Symfoni nr 2, **V Bellini** Uv till Norma, **A Borodin**, Polovtsiska danser, **C Nielsen**, Liten
svit för stråkar, **G Gabrieli** Musik för bleck, **A Dvorák** Serenad för blåsare Årets tonsättare **Fredrik**
Hagstedt, Konsert för oboe, mezzosopran och orkester **David Laganella**, Concertino för mezzo-
sopran, gitarr och stråkar. **Brassensemble**, dansafton. Sektions- och ensembleinstruktörer.
Kammarmusikafton där du själv kan välja vad du vill spela. Solister **Kristina Wahlin**, mezzosopran,
Geoffrey Cox, oboe, **Patrik Karlsson**, gitarr. *Med reservation för smärre ändringar*

Uppllys o anmälan **John Björklund**, Älvg 6, 714 30 Kopparberg 070-592 38 62, 0580-713 64, fax 0580-713 66, program
på begäran. E-post john.bjorklund@ljustnarsberg.mail.telia.com
Avgift 3.800 SEK till pg 72 79 62-3, inkl logi, mat. Rabattmöjligheter. Boende: Vandrarhem flerbäddrum, hotell en-
kelrum 300 kr tillägg/natt. 70 deltagare. Stöd av **Ludvika kommun**, **Cassels konsertförening**, **Västmanlandsmusiken**, m fl.
Se även www.bergslagensymfoni.just.nu

Ung jazzfestival

- Text & Foto: Tor-Björn Lyrhed -

Man kan inte annat än känna tillförsikt inför svensk jazz fortsatta levnad när man hör och ser dessa ungdomar med liv och lust ta till sig vad jazzstorheter som Per "Texas" Johansson, Bertil Strandberg, Peter Asplund och danska fusionbandet Bentzon Brotherhood förmedlar. Platsen är Nationernas Hus i Linköping och det är andra året som Linköpings Ungdoms-jazzfestival arrangeras.

Killar och tjejer mellan 11 och 20 år från hela landet lyssnar uppmärksamt på sina lärare och genomför med varierande framgång de övningar som de tilldelas. Måhända blir de inga fullfjädrade jazzmusiker efter just dessa dagar, men intresset är det inget fel på.

Trombonisten Bertil Strandberg, en av landets absolut förnämsta jazzsolister ser som sin främsta uppgift att förmedla viken av "timing" i spelet.

- Det är en delvis eftersatt pedagogik

och det finns ingen litteratur. Därför har jag tagit fram eget material som jag kallar "It's about time" och som jag använder i undervisningen på Musikhögskolan, förklarar han.

Det handlar alltså om att utveckla sin förmåga att hålla ett tempo, att öva upp sin "inre metronom", en nog så svår uppgift.

När det är så stor spridning på deltagarnas kunskande måste det vara oerhört svårt att lägga upp lektionerna, men med så intresserade elever verkar det gå vägen ändå.

NYA TALANGER FÖDS

Joel Persson är 11 år, spelar trumpet i norrköpingsorkestern Juniorbandet, och deltar i kursen för första gången. Vad fick han ut av dessa dagar?

- Jag fick lära mej mycket, bland annat hur jag ska träna. Det har jag förstått bättre, säger han blygt.

Om han kommer att satsa på jazz i framtiden vet han inte säkert.

- Jag vet inte om jag är tillräckligt bra, säger han försiktigt.

Personligen tror jag att vi lär få höra mer av Joel. Om det blir på trumpet är osäkert, eftersom han också spelar piano (lärt sig själv) och gitarr (pappa visat honom). Det senare instrumentet trakterar han i ett rockband i skolan.

ANTAL DELTAGARE FÖRDUUBLAT

Mikael Sundvall och Johan Larsson, dvs arrangerande Limelight, var mycket nöjda med årets jazzdagar.

- Antalet medverkande har fördubblats mot förra året, drygt 200 har det varit i år, säger Mikael Sundvall. Den här kursen ger ungdomarna möjligheten att träffa varandra och musicera för varandra. Det lever de länge på. För många är

det också årets höjdpunkt. Intresset från media har också vuxit.

Jazzdagarna inleddes med Jazzmatazz där de olika banden festivalspelade för varandra. Då medverkade, förutom lärarna, också sångerskan Sharon Dyall samt jazzband från Sommenbygdens och Lunneveds folkhögskolor. Då hade också allmänheten tillträde. Ungdomsjazzfestivalen avslutades på lördagen då en orkestertävling hölls. Vinnande storband blev Västerås Ungdomsstorband och vinsten var en spelning på Great Jazz Clubs stora internationella jazzfestival som drog igång senare på eftermiddagen.

Jazzdagarna var en RUM-kurs i samarbete med SJR (Svenska Jazzriksförbundet), Östgötamusiken, Sveriges Orkesterförbund, Östsam, RUM-Akademi- samt Kultur och Fritid i Linköping.

- Håll ut tonen ordentligt, säger Peter Asplund till sina elever. Och höll ut gjorde de... i hela tre dagar!

Bagatell 5

AKUSTIKSKÄRMAR

Skydda elevernas hörsel med vårt mycket flexibla plexiglassystem för Slagverk, Brass, förstärkta El-instrument m fl. Pris: skärm 130 x 120 med stativ på hjul 1950,- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Festivaljazz igen!

New York Voices - Bohuslän Big Band - Wendall Brunious
Tommy Körberg, Ola Bjurman & Brewery Blues Band - Hot Club de Norvège
Svante Thuresson - Lill Lindfors - Sandviken Big Band
Katrine Madsen - Magnus Lindgren - Linda Svantesson
Joe Spinaci & the Brookolino Orchestra - Ulf Johansson Werre
Andreas Pettersson - Hector Bingert - Estonian Dream Big Band
Claes Crona Trio - GUBB - Fredrik Ljungkvist

Förköp: 026-27 27 21

E-post: bangen@sandviken.se

www.sandviken.se/bangen

BANGEN 2003
Jazz
FESTIVAL
SANDVIKEN 25 - 28 JUNI

Uffes Blås
Instrument • Service

Blås i vad Du vill! Inget problem, vi har allt!
• Försäljning • Uthyrning • Service • Reparation
• Råntefri uppdelning • Återköpsgaranti • Instrumentförsäkring

JUST NU!
**STOR BEGAGNAT-
MARKNAD**

se vår hemsida!
www.uffesblas.com

Adress: Älvdalsvägen 29
669 30 Deje
E-post: mail@uffesblas.com

Tel: 0552-418 70
Fax: 0552-68 91 16
Hemsida: www.uffesblas.com

Piano med guldkant

- Nya låtar och gamla visor
arrangerade av Björn Sandqvist
SK- GEHRMANS MUSIKFÖRLAG

Piano med guldkant är med sina jazziga arrangemang som det står på baksidan "en klanglig upplevelse utöver det vanliga med överkomlig svårighetsgrad". Frågan är bara vem boken riktar sig till.

Olle Adolphson, svenska, engelska, skotska folkvisor och Goesta Nystroem appellerar knappast kulturskolans elever eller ens musikgymnasister.

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Jag vet inte om Ted Gärdestads "För kärlekens skull" och oväntade "Can you feel the love tonight" ur Disneys "Lejonkungen" är försök att få även de yngre att köpa boken.

Inte desto mindre är det vackra klanger i de genomarbetade arrangemangen som håller hög klass och det är överkomlig svårighetsgrad utan att bli tråkigt en sekund.

Mia Engwall

CLS 2000 – en tvåårig högkvalitativ

LEDARUTBILDNING

för dig som är chef/rektör inom

musik- och kulturskolan

Nu tar vi in anmälningar till 4:e omgången av CLS 2000 med start hösten 2003.

Stefan Andersson, SMoK 0708-660304
eller Ants Viirman, Svenska Kommunförbundet 08-4527997

ANMÄL
DIG NU!

Varmt välkommen till KMHs Pedagogdagar 27 – 29 oktober 2003

För alla musklärare, oavsett skolform! Tre dagar med parallella seminarier och workshops!

Ur programmet:

- klassmetodik
- instrumentalmetodik
- rytmikmetodik
- estetiska läroprocesser
- forskningsrapportering
- öppen repetition med symfoniorkester
- musik – dator
- utställningar
- solfège
- världens längsta jamsession med mera...

750:-
För alla dagar
exklusive moms

Begränsat antal platser!
Först till kvarn...

Registrering måndagen 27 oktober 11.30
Avslutning onsdagen 29 oktober 13.00

Kungl. Musikhögskolan

För information och anmälan
pedagogdagar@kmh.se, 08-16 13 72
Kungl. Musikhögskolan, Maj Altéus,
Box 27711, 115 91 Stockholm

Dessutom:
Var med och slå
världsrekord!
VÄRLDENS
LÄNGSTA
JAMSESSION!

48 timmar non stop
- alla är välkomna!

Invgång 27

oktober 12.00

"C-jam blues"

Därefter avlöser
vi varandra –
lärare
elever
professionella
grannen
mormor
lokalpolitikern...

Kvällspub!

VÄLKOMNA!

www.kmh.se

SMoK ska nu kartlägga möjligheter och hinder för funktionshindrade att delta i musik- och kulturskolorna. Finns något att förbättra vad gäller kompetens att möta deltagare med olika funktionshinder vid din skola?

**Thomas Öhrn, rektor,
Musikskolan i Boden:**

– Ja, visst. Helt klart finns det en hel del att förbättra vad gäller kompetens att möta deltagare med olika funktionshinder även vid vår skola.

Det är bra att med fortbildning höja kompetensen om funktionshindrades behov ute på musik- och kulturskolorna, men ytterst är det en attitydfråga om vilka vi är till för. Vi har ju en musik- och kulturskola för alla. Eller...?

Det är bra att SMoK nu kartlägger möjligheter och hinder för funktionshindrade att delta i musik- och kulturskolorna.

**Mats Persson, rektor,
Kulturskolan i Kalmar:**

– Art och grad av funktionshinder spelar naturligtvis roll för tillgängligheten. En del elever med särskilda rättigheter kan vi ta emot, och gör också så redan nu, men egentligen borde det vara en självklarhet att alla barn och ungdomar får samma möjlighet att delta i en kommunal verksamhet.

Visst kan det vara så att fördomar och otillräcklig kunskap i många fall är det som lägger hinder i vägen. Många lärare är försiktiga för att ta på sig ett ansvar för något som man kanske inte vet någonting om och rädda för att göra fel. Men när väl kontakten är skapad och "tycke uppstått" är den sanna spelglädjen inte att ta miste på!

Vi ska heller inte underskatta alla de som arbetar som handledare åt funktionshindrade och som ofta är musikintresserade och spelar ett instrument. Musik- och kulturskolorna kan här göra en insats genom stöd, tips och idéer, kanske en gemensam fortbildning.

Men drömmen vore naturligtvis att varje kommun hade möjlighet att anställa en specialutbildad musiklärare för barn och ungdomar med funktionshinder.

Nu slåss göteborgarna för sina kulturskolor

Det blåser snålt om musik- och kulturskolorna i många kommuner just nu. I göteborgsområdet drabbas extra många. I en handfull stadsdelar ligger kraftiga nedskärningsförslag och även förslag nedläggningar. Till exempel hotas kulturskolorna i stadsdelarna Tuve och Torslanda av nedläggning fr. o m hösten 2003.

Privatisera bibliotek åter på tapeten

Nu begärs i världshandelsorganisationen WTO att Sverige öppnar sina bibliotek för privata företag. Länder som Island, Österrike och Japan har redan genomgått en sådan liberalisering i Gatsavtalets anda – General agreement on trade in services. Sverige väntas vägra att kompromissa med sin inställning där regeringen och kulturministern ser stora risker med en privatisering utifrån en nationell kulturpolitik bestämd av riksdagen. (DN)

Dyrt utbilda inom kulturektorn

Teaterhögskolan i Luleå är Sveriges tredje dyraste utbildning näst efter stridsflygarna och Dramatiska institutet. Kostnaden beror på hög lärarlön och på att utbildningen bara startar vartannat år. Max åtta studenter och gott om individuella lektioner kostar mycket jämfört med proppfulla föreläsningssalar i breda teoretiska ämnen. Drygt 450 söker till teaterhögskolan i Luleå och endast åtta kommer in. (DN)

Inte fel att sprida film via nätet

En federal domstol i Los Angeles har gett två Internetföretag rätt att fritt sprida musik-, bild- och andra digitala filer via nätet, också kopierade dvd-filmer. En tuff utmaning för mediebolagen som försöker stoppa kopierande av copyrightskyddat material.

Philip Leigh är medieanalytiker och menar att medieindustrin måste reformeras.

– Musikbranschen kommer att förändras, priserna för musik på nätet kommer att sjunka och reglerna för konsumenterna kommer att bli friare, säger han till New York Times. (DN)

En liten bjudning för 66 miljoner

Texasmiljardären David Bonderman firade sin 60-årsdag i november förra året. Han inviterade 400 vänner och bjöd bland annat på en privatkonsert med Rolling Stones som ställde upp för 4,4 miljoner pund, eller 66 miljoner kronor. Funderar du på att testa idén till ditt eget kalas får du lägga på lite till, för idag har de höjt gaget till 5 miljoner pund. Annars kan du satsa på Paul McCartney som begär fuffiga 600 000 pund för 19 låtar. (DN)

...eller en DJ för 75.000

I London betalar klubbarna nu upp till 75 000 kronor för ett gig med de bästa discjockeys. I dag uppträder de bakom en mur av egna vakter, egen security, precis som andra topartist. I England är klubbmusiken en mångmiljardindustri och flera av de största namnen skapar sådant genomslag att skivor som de väljer oftast hamnar högst i säljstatistiken. (Eventertain)

En nationalskatt gratis på nätet

Nu finns Nordisk familjebok på nätet med 45 000 faksmilsidor helt gratis. Projektet drivs från Linköpings universitet och ingår i ett ideellt initiativ som ska göra äldre nordisk litteratur lättillgänglig för alla.

– Vi skannar varje sida precis som de ser ut i uppslagsverket, sedan kör vi dessutom ett OCR-program på sidorna. Då går det att söka, behandla texten och att snabbt ladda ner en sida med ett vanligt modem, säger initiativtagaren Lars Aronsson, som idag leder arbetet. (DN)

Elvis Presley hela natten

Natten mellan den 18 och 19 juli får alla Elvis-fans hålla sig vakna. SVT sänder då hela natten med den gamle rocklegenden. Långfilmer, dokumentärer och konsterter från klockan nio på kvällen och tolv timmar framåt. Flera unika inslag utlovas och det mesta har inte tidigare visats i svensk teve. (DN)

Utmärkelsen Framtidens ledare till cirkusdirektör

Tilde Björfors, initiativtagare till Cirkus Cirkör, har utsetts till Framtidens ledare i kategorin näringsliv.

– Det här säger något om den tid vi är inne i nu där kulturen och vetenskapen bara kommer att bli större och större. Konsten och vetenskapen är ju två sidor av samma sak, säger hon. (DN)

Sökande av hitlåtar effektiviseras

Nu har det spanska företaget Polyphonic HMI gjort ett dataprogram som ska avgöra låtars olika säljpotential.

– Det fungerar som en röntgenundersökning. Datorm kan se aspekter av musiken som vi inte kan höra, hävdar Mike McCready, vd på företaget och värjer sig samtidigt mot misstanken att programmet bidrar till att all musik låter likadant.

Potentiella kunder är skivbolag som vill veta vad man ska satsa på. (DN)

Se på opera och ta en öl

En udda satsning som blivit succé. Så beskrivs operasatsningen i Karistad där Musikteatern bjuder på after work med öl och vin i teaterns kafé. Plåsen får vänta till efter föreställningen "En smärre skandal", som är en dryg timme och i en akt. Det hela syftar till att publiken ska kunna ta en öl med sina vänner och ändå vara hemma till klockan sju och med en operaupplevelse i sinnet. Hittills har föreställningen varit slutsåld. (TT Spektra)

Rostvall och West säljer bäst

Avhandlingen Interaktion och kunskapsutveckling – en studie av frivillig musikundervisning – har nu sålt i tusen exemplar. För dig som vill fortsätta ta del av, och engageras i begreppet interaktion i musikundervisning, finns alla möjligheter på www.didaktikdesign.nu/musik/.

Där presenteras ett nytt forskningsprojekt som syftar till att öka kunskapen om lärande i musikundervisningen inom gymnasieskolan och högskoleutbildningen av musiklärare.

Den geniala idén

Nilton
www.nilton.se

Niltons produkter är utvecklade av musiker för musiker och mycket lätta att Justera • Fälla ihop Transportera • Förvara I Niltons sortiment finns olika notställ, notbelysningar och väskor som kan kombineras för att passa dig bäst!

Nilton AB • Älgvägen 1 • 428 34 Kålleröd
Tel 031-795 01 50 • Fax 031-795 00 45

Ständigt nyfiken världsmusiker

- Av Olof Wigren -

De intensiva blå ögonen är fulla av liv.

Så är också multimusikern, kompositören och utforskaren Ale Möller en särdeles levande människa.

Ständigt på väg, alltid nyfiken på det nya.

Smockan möter honom i Frånö, dagen efter en spelning med sin grupp Frifot i Kramfors.

Som så många andra unga grabbar ville Ale Möller bli en ny gitarrhjärte när han växte upp.

- Jag tänkte mig väl att jag skulle kunna lira som Clapton eller Alvin Lee, ler han och tar en kopp kaffe.

I stället blev han starkt fascinerad av jazz.

- Den var min första riktigt stora passion.

Inom en vecka hade han hyggligt lärt sig spela trumpet och inspirerades mycket av Clifford Brown. Sedan dess har Ale Möller ofta tagit nya kliv och gjort tvära, musikaliska kast.

Inom musikkretsar är du både välkänd och respekterad men för den breda massan, tämligen anonym. Hur vill du beskriva dig själv?

- Jag har aldrig kunnat stanna på ett ställe och vara nöjd med det, jag måste alltid vidare och se vad som finns bakom nästa hörn. Jag är nyfiken och rastlös. Jag har heller aldrig gått några skolor utan lärt mig genom att snoka runt och leta upp dom jag tycker spelar på ett spännande sätt. Jag är besatt av musik, jag känner aldrig lugn och ro på det området. *Vilket var fallet med övergången från jazz till grekisk musik på 70-talet?*

- Jag blev bjuden på en fest av greker i Malmö, och där träffade jag en bouzouki-spelare som heter Christos Mitrencis. Nänting i hans musik grep mig.

Ale och Christos turnerade tillsammans under många år, både i Sverige och i Grekland.

- Vi turnerade också med Mikis Theodorakis, under flera omgångar. Att få komma in på en stor fotbollsarena, där det är packat med människor och alla kan de här låtarna, känna magin... det visade väldigt starkt för mig den här förankringen som musik kan ha. Där kom

jag att fundera på vilka minnen och vilken historia som göms i musiken. Och vad händer i en levande tradition och hur har våra förfäder spelat?

På det viset växte folkmusikintresset fram. Ale flyttade upp från Malmö till Dalarna, till den lilla byn Norrboda utanför Furudal, vid vägs ände. Sen bildades familj, det blev flytt igen, nu till Falun. Sist gick flyttlassen till Stockholms skärgård, till Vaxholm.

- Att bo på landet var häftigt för mig som är uppvuxen i Malmö. På senare år har jag intresserat mig mycket för hur man kan ta in influenser från musiker från andra kulturer som lever i Sverige. Istället för att putta ut det som kommer utifrån för att hålla sin egen musik "äkta", vill jag göra tvärtom.

Kan du definiera begreppet världsmusik?

- Jag har tänkt på det, och - faktiskt - kommit fram till en definition: världsmusik är folkmusik som rockskribenter tycker om.

Stort leende.

Du har gjort en del ibop med musik- och kulturskolorna. Vilka är dina intryck?

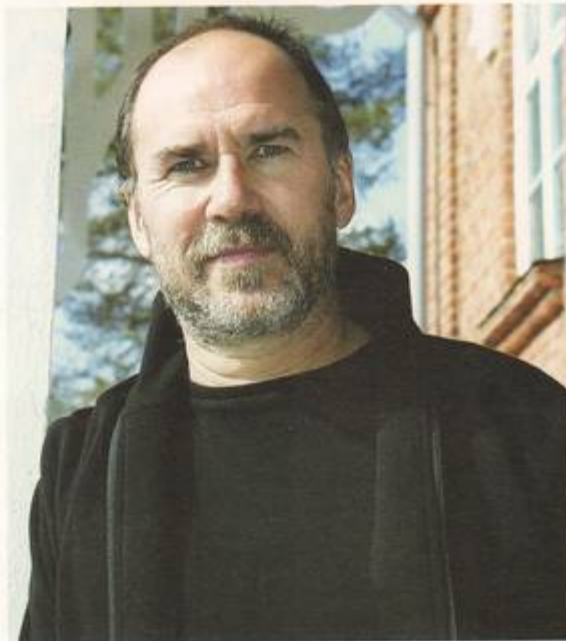
- Jag blev först professor i Finland på Sibeliusakademien där jag var några år, sedan har jag jobbat här i Sverige på flera olika platser med kulturskoleprojekt. Den

känsla som dominerar för mig är att den svenska musik- och kulturskolan arbetar med att förändras. Den kommer från en väldigt konservativ idé om att odla fram nya solister och nya orkestermusiker till den klassiska musiken och då gör det inget om 99 procent av eleverna tröttnar och lägger av, bara stjärnan blir kvar. Många eldsjälar har under ganska lång tid jobbat för att bryta det tänkandet och de gör det mycket bra, men de är hårt trängda av nedskurna anslag och hårda arbetsförhållanden. Den nedrustning som sker på många håll, den är skamlig.

Du skriver ofta för film och teater. Finns det något där som du är extra stolt över?

- Det som betytt mest för mig var en föreställning jag gjorde med en regissören Peter Oskarsson. Vi letade efter ett unikt teaterspråk på den plats på jorden där vi finns. Det resulterade i uppsättningen "Den stora vreden" som spelades i Iggesund i det gamla bruket där under ett par somrar.

Vi använde oss av den traditionella dansen och musiken på ett nytt sätt, det var fantastiskt.

Nästa år avslutar du den Europeiska ungdomsfestivalen i Malmö. Hur blir det?

- Det blir jättespännande! Dit ska jag skriva ny musik. Det blir ett hopplock av musiker från olika länder och så har jag med mig mitt band med solister, vi ska ha cirkusartister... det ska bli ett fruktansvärt drag där, helt enkelt!

Multimusikern Ale Möller. Foto: Jeanette Sollgard.

FAKTARUTA:

Namn: Ale Möller.

Ålder: 48 år.

Bor: På Vaxholm, i Stockholms skärgård.

Familj: Lisa från Ockelbo, barnen Anna, 12 år, Jens, 10 år, och lille Joel, sju månader.

Aktuell: På turné med sin grupp Frifot som också består av Lena Willemark och Per Gudmundsson. Släppte nyligen en ny skiva. Sedan 80-talets början har han ständigt brutit ny mark för den svenska folkmusiken och även flitigt komponerat musik för film och teater.

Tjänar: - Jag är en ekonomisk svajmstartist.

Kör: - En tysk bil som jag aldrig blir vän med.

Läser: - Mycket, men somnar alltid ifrån boken och minns alltför sällan vad jag läst när jag vaknar. Sist läste jag i alla fall Michael Moore's "Elaka uppgörelser med Amerika".

Ser: - Sällan på TV. Jag sitter med ungarna för att få se vad de om får i sig, och det är inte alltid så uppmuntrande...

Lyssnar: - Jag fick en jättespännande platta med gammal musik från Istanbul nyligen. Den har jag lyssnat mycket på.

Skrattar: - Ofta och dagligen.

Gräter: - Åt alla sentimentala filmer på TV och åt ungarna, för det är nåt så magiskt att alla unga människor blir lite äldre varje dag.

Älskar: - Ja.

Ogillar: - Intolerans gör mig riktigt förbannad, liksom snobbighet. Och det orättvisa i världen att vissa lever i överflöd när miljoner svälter ihjäl.

Det kan jag aldrig förlika mig med.